

DOMUZ GRİBİ İLE İLGİLİ MERAK EDİLENLER:

Domuz gribi nedir?

Domuzlarda hastalığa yol açan bir mikroorganizma olan influenza tip A virusunun insanlarda oluşturduğu solunum yolu hastalığıdır.

Virus şimdiye kadar insanlarda hastalığa yol açmamakta, sadece domuzlarda görülmekteydi. Ancak, mikroorganizmadaki değişime bağlı olarak ortaya yeni bir formu (influenza tip A H1N1) çıkmıştır ve solunum yolu ile özellikle yakın temas, öksürmek ve hapşırarak suretiyle insandan insana bulaşabilmektedir.

Kış aylarında görülen gripten (mevsimsel influenza) farkı nedir ?

H1N1, kış aylarında görülen grip etkeni ile benzer özelliklere sahiptir. Hastalığın bulaşma yolu ve belirtileri de benzerlik göstermektedir. Ancak, yeni H1N1 tipinde virus, insanları, kuşları ve domuzları etkileyen bir genetik özelliğe sahiptir.

Domuzlarda hastalık en sık ne zaman görülmektedir ?

Domuzlar arasında salgınlar bütün yıl boyunca görülmekle birlikte, ılımlı bölgelerde sonbahar ve kış aylarında görülme sıklığı artmaktadır. Birçok ülke domuz topluluklarını domuz gribine karşı aşılama yapmaktadır. İnsanlarda kullanılacak uygun aşı henüz mevcut değildir.

Domuz gribinin insan sağlığına etkileri nelerdir?

İnsanlar arasında domuz gribi enfeksiyonu, tek tek vakalar olarak ya da salgınlar halinde görülebilir. Klinik belirtileri gribe (mevsimsel influenzaya) benzerdir. Bunlar; ateş, baş ağrısı, boğaz ağrısı, öksürük, genel vucut ağrısı, halsizlik ve bitkinlik şeklindedir. Ancak bazı vakalarda hiçbir belirti görülmezken bazıları ölümle sonuçlanabilmektedir.

İnsan domuz gribi vakaları nerelerde görülmüştür?

26 Nisan 2009'da Meksika laboratuvar tarafından doğrulanmış 18 vaka bildirmiştir. Halen araştırılmakta olan şüpheli vakalar ülkenin 32 eyaletinin 19'undan bildirilmiştir. Meksika Başkanı Felipe Calderon 81 ölümün salgından kaynaklandığından şüphelenildiğini ve halen 374 kişinin hastanelerde yatmakta olduğunu bildirmiştir. 929 kişinin ise solunum yolu hastalığı nedeniyle hastanelere başvurduğunu ve yapılan inceleme sonunda evlerine gönderildiği bildirilmiştir .

26 Nisan 2009'da ABD, laboratuvarında doğrulanmış 20 vaka bildirmiştir. Bunların 8'i New York, 7'si Kalifornia, 2'si Teksas, 2'si Kansas ve 1'i Ohio eyaletlerindedir. Şu ana kadar ölüm bildirilmemiştir.

Ayrıca İspanya'da 2 vaka ve Kanada'da 6 vaka bildirilmiştir.

İnsan domuz gribi virüsü nasıl bulaşır?

İnsanlar domuz gribini genellikle enfekte olmuş domuzlardan almaktadır. Ayrıca şu anki salgında insandan insana bulaşmanın olduğu düşünülmektedir. İnsandan insana bulaşta yakın temas, hastalığı taşıyanlarla aynı ortamı paylaşmak önemli rol oynamaktadır.

Domuz gribinin belirtileri nelerdir ?

Domuz influenza A virus enfeksiyonunda ; ateş, öksürük, boğaz ağrısı, vucutta ağrı, yorgunluk/ kırgınlık, baş ağrısı, üşüme görülebilir. Bazı domuz gribi vakalarında kusma ve ishal de görülmektedir. Mevsimsel gribe benzer şekilde, insandaki domuz gribinin şiddeti hafiften ağıra

değişebilmektedir. Ağır vakalarda pnömoni, solunum yetmezliği ve bazen de ölüm görülebilmektedir. Hastalık özellikle genç ve orta yaş grubunu tutmaktadır. Kronik sağlık sorunu olanlar gibi bazı gruplarda domuz gribi ağır seyredebilmektedir.

Domuz eti ve domuz ürünlerini yemek güvenli midir?

Domuz gribinin, usulüne uygun hazırlanan domuz eti veya diğer domuz ürünlerinin yenmesiyle bulaştığına dair bulgumuz yoktur. Domuz influenza virüsü, 70 ° C derece ısıtılınca ölmektedir.

Hastalığın görüldüğü ülkelere seyahat edeceğim. Neler yapmam gerekir?

Dünya Sağlık Örgütü tarafından yayınlanmış seyahat kısıtlaması yoktur. Mümkün olduğunca kapalı ve kalabalık ortamlarda bulunulmaması, bulaşma riskini azaltacaktır. Solunum yoluyla bulaşan tüm hastalıklar için olduğu gibi başta sabunla el yıkama gibi kişisel hijyen önlemlerini uygulamak son derece önemlidir. Gidilen ülkelerin yerel otoritelerinin öngördüğü tedbirlere uyulması ve gerektiği durumlarda basit cerrahi maske kullanılması hastalığın bulaş riskini azaltacaktır. Ayrıca grip belirtileri görüldüğünde en yakın sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır.

Hastalığın görüldüğü ülkelere seyahat ettim. Ne yapmam gerekir?

Hastalık şu ana kadar Meksika, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve İspanya'da görülmüştür. Son 2 hafta içinde hastalığın görüldüğü ülkelere ziyarette bulunmuşsanız ve başta 38 ° C'den yüksek ateş, öksürük, boğaz ağrısı, vücutta ağrı, yorgunluk/ kırgınlık, baş ağrısı, üşüme, kusma ve ishal gibi grip benzeri belirtileriniz varsa en yakın sağlık kuruluşuna başvurmanız gerekir. Böyle belirtiler sadece grip yada domuz gribi hastalıkları sonucu ortaya çıkmaz. Zatürree, nezle, bronşit gibi başka birçok solunum yoluyla bulaşan hastalık da benzer belirtiler gösterebilir. Bu durumların ayırt edilebilmesi için en yakın sağlık kuruluşuna başvurmak gereklidir.

Uluslar arası seyahate çıkmayı planlıyorum, hastalıktan korunmak için neler yapmalıyım?

Halen Dünya Sağlık Örgütü yetkilileri, seyahatin yada ticaretin kısıtlanması gerekmediğini bildirmektedirler. Genel olarak kişisel temizlik önlemlerinin alınması, kalabalık ve havasız ortamlardan mümkün olduğunca kaçınılması gerekmektedir.

Zorunlu haller dışında salgının yaşandığı bölgelere olan seyahatler ertelenmelidir.

En etkili önlem el yıkamadır. Öksürürken ya da hapşırırken ağız ve burnunuzu tek kullanımlık mendil ile kapatın ve mendili atın. Özellikle hapşırma yada öksürme sonrasında ellerinizi su ve sabunla yıkayın. Alkol bazlı el dezenfektanları kullanılabilir. Hastalığın başlıca insandan insana, hapşırma, öksürme gibi yollarla bulaştığı düşünüldüğünden hasta kişilerle temastan kaçınmak uygun bir korunma yöntemidir. Kirli ellerle gözlerinize, burnunuza ve ağızınıza dokunmak buradaki virüslerin elleriniz yoluyla yayılmasına neden olabilir. Bol sıvı gıda tüketin, iyi beslenin, dinlenmeye dikkat edin.

Konu ile ilgili ayrıntılı bilgiyi ALO 184 Sağlık hattından ve www.grip.saglik.gov.tr adresinden alabilirsiniz.

Rize İl Sağlık Müdürlüğü

28 nisan 2009